

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Forcensur 2025

Vejledning til skoler om deltagelse i forcensur af
folkeskolens prøver

Forcensur 2025

Vejledning til skoler om deltagelse i forcensur af folkeskolens prøver

2025

Design: Center for Kommunikation og Presse

Børne- og Undervisningsministeriet
Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV

Indhold

Indledning	4
Samarbejdet mellem STIL og forcensur-skoler	4
Baggrund	4
Proces for skoler, der deltager i forcensur 2024/2025	5
Fordele og forpligtigelser som forcensur-skole	5
Forcensur-prøver og opgavesæt	6
Afsluttende	8

Indledning

Forcensur udføres i et samarbejde mellem Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK), Styrelsen for It og Læring (STIL) og de deltagende skoler. STUK har det faglige ansvar i projektet, og STIL er udførende på projektet. STIL står blandt andet for at systemunderstøtte prøveafleggelsen, de statistiske analyser af prøveresultaterne samt kontakten med skoler.

I denne vejledning følger uddybende information om processen for forcensur i foråret 2025. Første del handler om baggrunden for forcensur og samarbejdet mellem STIL og forcensur-skoler. Sidste del omhandler årets forcensur-proces i forhold til perioden for prøveafholdelse og til opgavesættene, samt hvad I som skole får ud af at deltage i forcensur.

Samarbejdet mellem STIL og forcensur-skoler

Formålet med samarbejdet om forcensur er at udvikle et retvisende grundlag for karaktergivning i fagprøver, hvor karakterer fastsættes efter en omsætningstabel.

Forcensur er med til at sikre en sikker og sammenlignelig bedømmelse i de digitalt selvvættende prøver samt i matematik med hjælpemidler for alle landets elever. Princippet er, at en række elever aflægger en forcensur-prøve i april (fx jeres elever), og herefter aflægger de samme elever prøver i de samme fag ved de ordinære prøver i maj. Ved at sammenligne elevernes besvarelser af forcensur-prøven og af den ordinære prøve, er der mulighed for at bestemme sværhedsgraden af den ordinære prøve, da sværhedsgraden af forcensur-prøven er kendt. På den måde kan omsætningstabellen for den ordinære prøve justeres, så det ikke er prøvens sværhedsgrad, men alene elevernes dygtighed, der er genstand for bedømmelsen. Dermed sikres det, at karakterer så vidt muligt kan sammenlignes fra år til år – et 7-tal i fx dansk læsning i 2024/2025 afspejler det samme faglige niveau som et 7-tal givet de foregående år i dansk læsning.

De prøver, som gennemføres digitalt i 9.-klasseprøven, gennemføres også digitalt i forcensur-prøven. Matematik med hjælpemidler gennemføres på papir i 9.-klasseprøven og gennemføres også på papir ved forcensur-prøven. Forud for prøverne deler vi information samt nødvendigt materiale til prøveafholdelsen med jer digitalt. Her vil vi sørge for en platform, hvor vi kan dele materiale med jer. Skolen skal selv printe papirmateriale, som eksempelvis læsehæfter i dansk.

Baggrund

Forcensur af folkeskolens prøver er blevet gennemført siden 2015. I foråret 2025 skal der gennemføres forcensur på 9. klassesetrin i alle digitale, selvvættende prøver (inklusive udtræksfag) samt i matematik med hjælpemidler.

Formålet med forcensuren er:

- en ensartet vurdering af elevernes besvarelser til folkeskolens prøver fra år til år
- at skabe og vedligeholde et grundlag for at sammenligne prøver og årgange over tid
- at kvalificere opgavekommissionernes arbejde med prøver og omsætningstabeller

For at kunne gøre det skal vi bruge en række elevs besvarelser af to forskellige prøvesæt, som vi kan gøre sammenlignelige gennem en såkaldt ækvivalering. Det vil sige, at en gruppe 9.-

klasseelever gennemfører et tidligere prøvesæt, hvor omsætningstabellen tidligere er fastlagt, kort tid inden folkeskolens skriftlige prøver. Resultaterne heraf holdes op imod samme elevgruppes besvarelser i folkeskolens prøver i en ækvivaleringsanalyse.

Analysen gør det muligt at bestemme, hvor mange point i den ordinære prøve der skal udløse en given karakter, så karakteren afspejler det samme faglige niveau som de foregående år. På den måde vurderes eleverne ud fra deres faglige præstation frem for opgavesættets sværhedsgrad. Det sikrer eksempelvis, at en 9.-klasseårgang ikke straffes karaktermæssigt, hvis et opgavesæt er sværere end året forinden. Herved sikres kvalitet og retfærdighed i karaktergivning.

Proces for skoler, der deltager i forcensur 2024/2025

Skoler, som deltager i forcensur, vil følge nedenstående proces i løbet af skoleåret:

- September/oktober: I afklarer med de relevante faglærere, at de ønsker at deltage. Derefter tilmelder I jeres skole via et online tilmeldingsskema (link findes i invitationsmailen).
- December/januar: I hører nærmere omkring processen i foråret.
- Marts: I booker forcensur-prøverne i testogprøver.dk, på samme vis som I ellers booker prøver.
- April: Eleverne kan deltage i forcensur-prøver i dansk og matematik. Derefter sendes besvarelserne fra matematik med hjælpemidler til en beskikket censor.
- 24./25. april: Elever og lærere kender udtrækket for udtræksfagene.
- 24./25. – 29. april: I afholder forcensur-prøver i udtræksfagene.

Første hverdag efter en afholdt forcensur-prøve kan læreren se, hvordan eleverne har klaret sig i den pågældende forcensur-prøve (med undtagelse af matematik med hjælpemidler, der censorbedømmes).

Fordele og forpligtigelser som forcensur-skole

Fordele

Vi ser flere fordele for jer, der deltager. Elever får mulighed for at afprøve en 9.-klassesprøve i selve testsystemet. Dette vil gøre dem fortrolige med systemet og potentielt mere trygge ved den ordinære prøve.

Derudover får lærerne en komprimeret og overskuelig tilbagemelding fra hver forcensur-prøve, der kan bruges til at fokusere den sidste undervisning forud for prøverne. Tilbage meldingen vil være tilgængelig i testsystemet første hverdag efter prøveafholdelse. Tilbage meldingen vil indeholde:

- En oversigt over hver elevs præstation (om eleven har svaret rigtigt eller forkert på de forskellige delspørgsmål samt en samlet karakter).
- En oversigt over klassens resultater (karaktergennemsnit samt en oversigt over, hvor mange elever der har svaret rigtigt på de forskellige delspørgsmål).

Evalueringen af tidligere års forcensur blandt de deltagende lærere viser, at forcensur-skolerne har oplevet et stort udbytte ved at deltage i forcensur-prøverne. De nævner det særligt som en

fordel, at eleverne fik afprøvet testsystemet inden prøverne i maj. Det gjorde dem mere trygge i den rigtige prøvesituation.

Forpligtigelser

Der er også visse forpligtigelser forbundet med deltagelse i forcensur. Dette er for at sikre en høj datakvalitet og dermed en retvisende udarbejdelse af omsætningstabeller til karaktergivning.

Først og fremmest er det vigtigt, at forcensur-prøverne gennemføres på de samme vilkår som ved afgangsprøverne for alle elever på årgangen og minder mest muligt om den rigtige prøvesituation. Skolen og de relevante lærere forpligtiger sig derfor til at bidrage til, at eleverne tager forcensur-prøverne lige så seriøst som de afsluttende prøver. Læreren forventes at medvirke til, at eleverne har en oplevelse af, at det er lige så vigtigt at klare sig godt til forcensur-prøven som til folkeskolens prøver, der kommer få uger efter forcensur-prøven.

Vi vil også gerne fremhæve, at når I tilmelder jer forcensur, forventer vi, at I deltager i forcensur-prøverne i april. Det er helt væsentligt for kvaliteten af den endelige karaktergivning, at et tilstrækkeligt antal elever deltager i hver forcensur-prøve. Vi er derfor tidligt i processen nødt til at have et overblik over, hvor mange skoler der deltager, så vi kan nå at rekruttere flere skoler om nødvendigt.

Det er særligt vigtigt i matematik med hjælpemidler, at skoler ikke frafalder efter tilmelding. Denne delprøve skal rettes af en beskikket censor, og skolen skal derfor kort efter afholdelse af forcensur-prøven i matematik med hjælpemidler sende elevernes besvarelser til en beskikket censor. Censorerne beskikkes i god tid, og hvis I tilmelder jer matematik med hjælpemidler, forventer vi derfor, at I gennemfører forcensur-prøven i matematik med hjælpemidler.

Det er derfor vigtigt, at deltagelse i projektet er aftalt mellem de relevante faglærere og skolens ledelse. Send gerne lærerne dette materiale, som de kan orientere sig i.

Forcensur-prøver og opgavesæt

Der kan gennemføres forcensur-prøver alle hverdage i perioden fra den 7. til den 29. april 2025. Hver 9.-klasseelev kan deltage i dansk, matematik og det/de udtræksfag, som er omfattet af forcensuren (og klassens udtræk) – dvs. engelsk, tysk, biologi, geografi og fysik/kemi.

I matematik med hjælpemidler skal besvarelserne af forcensur-prøverne sendes til og rettes af en beskikket censor, efter prøven er afholdt. Dette forhold indebærer, at der kun er plads til et begrænset antal elever til forcensur-prøven i matematik med hjælpemidler. Tilmelding til matematik med hjælpemidler følger et først-til-mølle-princip, og vi opfordrer jer derfor til at udfylde tilmeldingsskemaet, så snart deltagelse er afklaret med de relevante lærere, hvis I ønsker at deltage i forcensur på matematik med hjælpemidler.

Alle skoler kan deltage i forcensur på matematik uden hjælpemidler samt de øvrige prøver.

Perioden for prøveafholdelse er bestemt ud fra flere forhold. For det første skal forcensur-prøverne gerne ligge så tæt som muligt på forårets prøver, så det med rimelighed kan antages,

at eleverne ligger på samme faglige niveau til forcensur-prøven som til den endelige prøve. Dette er en forudsætning for at kunne foretage en statistisk sikker ækvivalering af de to fagprøver.

Samtidig ved vi, at det er en travl periode for eleverne i 9. klasse. Vi vil derfor gerne give jer skoler en vis fleksibilitet i, hvornår I afholder de forskellige prøver – samt give jer mulighed for at anvende tilbagemeldingen fra forcensur-prøverne i undervisningen.

Lærere og elever kender først udtrækket for udtræksfag enten torsdag den 24. eller fredag den 25. april (alt efter om jeres skole holder lukket den 1. maj). Forcensur-prøver i udtræksfagene kan derfor kun afvikles i perioden fra den 24./25. til og med tirsdag den 29. april. Disse prøver bookes af skolelederen, som kender udtrækket på forhånd. Ofte skal den enkelte klasse op i 1-2 af de skriftlige prøver i udtræksfagene.

Hvis I ønsker det, er det også muligt at deltage i forcensur-prøver i samtlige udtræksfag. I så fald kan prøverne planlægges i hele perioden for forcensur, der løber fra den 7. til den 29. april.

I kan afholde forcensur-prøven fra kl. 8.00 og resten af dagen på den dag, I har booket prøven til (med undtagelse af den 29. april, hvor prøverne kan aflægges frem til kl. 14.00). På den måde kan I tilpasse prøverne i forhold til elevernes skema.

Fra starten af marts bookes de endelige prøvetidspunkter i testogprøver.dk.

I Tabel 1 nedenfor er der et overblik over de forskellige prøver, der indgår i forcensur, samt hvilke tidligere opgavesæt der anvendes til forcensur-prøverne i 2025.

Tabel 1 | Oversigt over prøver

Fag	Dele, der indgår i forcensur	Prøvesæt
FP9 Dansk, retskrivning	Retskrivning	Maj 2021
FP9 Dansk, læsning	Læsning	Maj 2021
FP9 Matematik uden hjælpemidler	Matematik u. hjælpemidler	Maj 2023
FP9 Matematik med hjælpemidler	Matematik m. hjælpemidler	Maj 2023
FP9 Biologi	Biologi	Maj 2021
FP9 Fysik/kemi	Fysik/kemi	Maj 2021
FP9 Geografi	Geografi	Maj 2021
FP9 Engelsk	Lytte- og læsefærdigheder og sprogligt fokus	Maj 2023
FP9 Tysk	Lytte- og læsefærdigheder og sprogligt fokus	Maj 2021

Folkeskolens skriftlige prøver gennemføres den 2. til den 13. maj 2025.

I FP9 fremmedsprogene er det kun de tre første dele (lyttefærdigheder, læsefærdigheder og sprogligt fokus), der indgår i forcensuren. Hvis I ønsker det, kan jeres skole aflægge hele prøven, således at eleverne oplever en rigtig prøvesituation. Hvis I ønsker at give eleverne en samlet tilbagemelding for prøven, skal skriftlig fremstilling bedømmes af klassens lærer.

Alle lærere skal informeres om, at de ikke skal bruge de opgavesæt, som nævnes i Tabel 1, i deres undervisning. Det skal gerne være sådan, at eleverne først møder opgavesættene, når de sidder til forcensur-prøven. Hvis klassen allerede har benyttet et af ovenstående prøvesæt som

led i undervisningen, bedes I oplyse os om det via STILs support [her](#). I vil fortsat kunne deltage i forcensuren med de pågældende elever.

Afsluttende

Det er afgørende for et optimalt datagrundlag, at lærerne sender et positivt signal til eleverne om, at de skal gøre deres bedste i forcensur-prøverne. Hvis eleverne ikke er engagerede under prøven, vil deres testresultat ikke afspejle deres faglige niveau. Hvorvidt eleverne tager prøvesituationen alvorligt, påvirkes i høj grad af lærernes holdning. Derfor er det vigtigt, at der er en bred forståelse og opbakning på skolen, og at både lærere og ledelse opfatter projektet som vigtigt og udbytterigt.

Har I spørgsmål, er I velkommen til at kontakte STILs support [her](#).

Vi glæder os til at samarbejde med jer om årets forcensur!

